

pravoslaví a islámu. Každá společnost se mění, a to hlavně pod vlivem zavedení nových hodnot nebo v důsledku politické proměny. Proto je možné konstatovat, že demokracie, o které se rovněž zmiňuje je ideální formou vlády pro civilizaci západní, kde jsou vytvořeny všechny podmínky pro její přijetí, a navíc v evropských zemích má již dostatečnou tradici.

Téměř 34 let po událostech sametové revoluce máme jistou zkušenost s fungováním demokracie v české společnosti. Je nasnadě, že v našich podmínkách se jednoznačně rozšířil model rovnost příležitostí, který se zaměřuje na spojení principu demokracie založené na hodnotách a občanských svobodách, provázených dodržováním a respektováním lidských práv a svobod. Nepatříme k zemím v evropském prostoru, které mají s demokracií bohaté zkušenosti a jsou tak příkladem pro ostatní. Současná doba se navíc nese ve znamení krize, která má globální rozměr, nevztahuje se jen na určité oblasti společenského života. Je rovněž důležité podotknout, jak dále bude toto období krize pokračovat, jaké budou další krizové scénáře ve vývoji demokratických zemí, a hlavně jaký to může mít dopad na obyvatele. Situace je komplikovaná nejen po stránce hospodářské, ale i bezpečnostní z důvodu válečných událostí na Ukrajině, pokračujících nepokojů v důsledku stále trvající migrace do Evropy a v neposlední řadě problémy, kterým čelí uvnitř jednotlivé země v evropském prostoru a těch není vůbec málo.

SEZNAM INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

1. ACCEM [online] [cit.1.2.2023] Dostupné z: <https://www.accem.es/llega-el-primer-grupo-de-refugiados-a-traves-del-reasentamiento-de-2023/>.
2. BANKOWICZ, M. (2022). *Masarykova teorie demokracie*. Praha: Karolinum, 2022, ISBN 978-80-246-5011-1.
3. BAUN, M., MAREK, D. (2019). Making Europe Defend Again: The Relaunch of European Defense Cooperation from a Neoclassical Realist Perspective. *Mezinárodní vztahy/Czech Journal of International Relations*, Vol. 54, No. 4, (2019), DOI: <https://doi.org/10.32422/mv.1643>.
4. BAYNE, N., WOOLCOCK, S. (2011). *The new economic diplomacy: Decision-making and negotiation in international economic relations*. Farnham, Surrey, England: Ashgate. s. 108. ISBN 978-0-7546-7048-3.
5. BBC [online][cit. 4.3. 2016]. Dostupný z: <https://www.bbc.com/news/world-europe-53925209>.
6. BINDEROVÁ, M. (2020). Interkultúrna komunikácia v aplikácii základných ľudských práv v ÚPZC Sečovce. In: Marczyová, K., Medelský, J. eds. *Význam dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slovôd na dodržiavanie ľudských práv*. zborník príspevkov, 2020. Akadémia Policajného zboru v Bratislave. 288 s. ISBN 978-80-8054865-0.
7. BIRD, N., AMAGLOBELI, D. (2022). *Policies to Address the Refugee Crisis in Europe Related to Russia's Invasion of Ukraine*. Washington : International Monetary Fund. 10 s. ISBN 979-8-40021-870-5.
8. BÍLÝ, J. (2009). *Moc a právo v evropské politické tradici*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 383 s. ISBN 978-80-7380-180-9.
9. BOLEČEKOVÁ, M. (2011). Vplyv imigrácie na zmeny v chápaní identity a v prístupe k občianstvu v členských štátoch Európskej únie. *Politické vedy*, vol. 14, no. 1, pp. 6-29. ISSN 1338-5623.
10. BRHLÍKOVÁ, R. (2013). *Politiky Európskej únie po Lisabone*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2013. 326 s. ISBN 978-80-558-0478-1.
11. BRHLÍKOVÁ, R. (2014). *Bezpečnosť a Európska únia*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2014. 208 s. ISBN 978-80-558-0717-1.
12. BROEDERS, D., ENGBERSEN, G. (2017). The Fight Against Illegal Migration. In: *American Behavioral Scientist*, 2017, roč. 50, č. 12, s. 1592-1609, ISSN 1552-3381. DOI:10.1177/0002764207302470.

13. COCHRANE, F. (2015). *Migration and Security in the Global Age. Diaspora communities and conflict*. Oxon and New York : Routledge Taylor & Francis Group. 206 s. ISBN 978-1-315-88176-8.
14. CONNOLY, R. (2013). *The Economic Sources of Social Order Development in Post-Socialist Eastern Europe*. Abingdon: Routledge. 272 p., ISBN 978-0-415-67242-9.
15. ČERMÁK, J. (2005). *Polyarchie jako základ moderní demokracie*. In: e-Polis.cz, Plzeň: AS CPSSU, 2005, ISSN 1801-1438, dostupné online: <https://www.e-polis.cz/clanek/polyarchie-jako-zaklad-moderni-demokracie.html> [4. 10. 2023].
16. DAHL, R. (2001). *O demokracii. Průvodce pro občany*. Praha: Portál, 2001. 192 s. ISBN 80-7178-422-2.
17. DREZNER, W. (2004). The Global Governance of the Internet: Bringing the State Back. *Political Science Quarterly*, Vol. 119, No. 3 (Fall, 2004), pp. 477-498, <https://doi.org/10.2307/20202392>.
18. DUŠEK, J., a kol. (2012). *Udržitelný rozvoj a funkce moderního evropského státu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2012. 368 s. ISBN 978-80-8747-220-0.
19. DUŠEK, J., a kol. (2021). *Politiky a strategie pro regionální a udržitelný rozvoj v místním kontextu*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. 207 s. ISBN 978-80-7556-103-9.
20. EDA. (2022). European Defence Fund (EDF). In: *European Defence Agency*, 2022. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: [https://eda.europa.eu/what-we-do/EU-defence-initiatives/european-defence-fund-\(edf\)](https://eda.europa.eu/what-we-do/EU-defence-initiatives/european-defence-fund-(edf)).
21. EDA. (2023). Coordinated Annual Review on Defence (CARD). In: *European Defence Agency*, 2023. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: [https://eda.europa.eu/what-we-do/EU-defence-initiatives/coordinated-annual-review-on-defence-\(card\)](https://eda.europa.eu/what-we-do/EU-defence-initiatives/coordinated-annual-review-on-defence-(card)).
22. EDM. (2023). PESCO – more than just projects. In: *European Defence Matters*, 2023. [online]. [cit. 2023-09-09].
Dostupné z WWW: <https://eda.europa.eu/webzine/issue15/cover-story/pesco-more-than-just-projects>.
23. EPRS. (2022). Implementation of the Strategic Compass. Opportunities, challenges and timelines. In: *European Parliamentary Research Service*, 2022. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/739249/EPRS_STU\(2022\)739249_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/739249/EPRS_STU(2022)739249_EN.pdf).
24. EUROPARL [online] [cit.26.4.2023]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/society/20170629STO78629/the-eu-response-to-migration-and-asylum>.
25. EURÓPSKA KOMISIA. (2017). A European Defence Fund: €5.5 billion per year to boost Europe's defence capabilities. In: *European Commission*, 2017. [online]. [cit. 2023-09-09].
Dostupné z WWW: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_17_1508.
26. EURÓPSKA KOMISIA. (2021). European Defence Industrial Development Programme (EDIDP). In: *European Commission*, 2021. [online]. [cit. 2023-09-09].
Dostupné z WWW: https://defence-industry-space.ec.europa.eu/eu-defence-industry/european-defence-industrial-development-programme-edidp_en.
27. EURÓPSKA KOMISIA. (2022). European Peace Facility. In: *European Commission*, 2022. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: https://fpi.ec.europa.eu/what-we-do/european-peace-facility_en.
28. EURÓPSKA KOMISIA. (2023). European Peace Facility Factsheet. In: *European Commission*, 2023. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://fpi.ec.europa.eu/system/files/2023-05/EU-peace-facility.pdf>.
29. EURÓPSKA RADA. (2022a). A Strategic Compass for a stronger EU security and defence in the next decade. In: *European Council Press Releases*, 2022. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/03/21/a-strategic-compass-for-a-stronger-eu-security-and-defence-in-the-next-decade/f>.
30. EURÓPSKA RADA. (2022b). European Council meeting (24 and 25 March 2022) – Conclusions. In: *European Council Press Releases*, 2022. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/03/25/european-council-conclusions-24-25-march-2022/>.
31. EURÓPSKA RADA. (2023). European Peace Facility. In: *European Council*, 2023. [online]. [cit. 2023-09-09].
Dostupné z WWW: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/european-peace-facility>.
32. EURÓPSKA ÚNIA. (2016). State of the Union 2016. In: *Publication Office Journal of the European Union*, 2016. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/c9ff4ff6-9a81-11e6-9bca-01aa75ed71a1/language-cn/format-PDF/source-30945725>.
33. EURÓPSKA ÚNIA. (2017). Council Decision (CFSP) 2017/2315 of 11 December 2017 establishing permanent structured cooperation (PESCO) and determining the list of

- participating Member States. In: *Official Journal of the European Union*, 2017. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D2315>.
34. EVROPSKÁ UNIE (2021). *Situace migrantů a uprchlíků v Evropě* [online]. Evropský portál pro mládež, 2021, 20.9.2021 [cit. 2023-07-18]. Dostupné z WWW: https://youth.europa.eu/get-involved/your-rights-and-inclusion/situation-migrants-and-refugees-europe_cs.
35. EVROPSKÁ UNIE. Čo je SIS a ako funguje. [online]. [cit. 2023-28-08]. Dostupné z WWW: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-information-system/what-sis-and-how-does-it-work_sk
36. Exportní strategie České republiky pro období 2012–2020. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, 2012. [cit. 2023-09-08]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/dokument103015.html>.
37. FEBER, J. (2015). *Pojem a idea demokracie*. (K otázce hodnotových základů současné společnosti). In: *Annales Scientia Politica*, roč. 4, č. 1, 2015, ISSN 1339-0732, dostupné online: <https://www.unipo.sk/public/media/21957/02%20Feber.pdf> [25. 9. 2023].
38. FERENČÍKOVÁ, M. (2020 a). Ľudskoprávna a bezpečnostná situácia vo vybraných krajinách pôvodu nelegálnych migrantov. In: *Význam Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jeho vplyv na dodržiavanie ľudských práv* [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : zborník príspevkov / Marczyová, Klaudia [Zostavovateľ, editor] ; Medelský, Jozef [Zostavovateľ, editor] ; Lisoň, Miroslav [Recenzent] ; Zachová, Anna [Recenzent]. – 1. vyd. – Bratislava (Slovensko) : Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2020. – ISBN 978-80-8054-865-0. – ISBN (elektronické) 978-80-8054-866-7, s. 65-74.
39. FERENČÍKOVÁ, M. (2020 b). Príčiny migrácie občanov vybraných tretích krajín - Sýria a Afganistan. In: *Policajná teória a prax* [textový dokument (print)]: časopis Akadémie Policajného zboru v Bratislave. – Bratislava (Slovensko): Akadémia Policajného zboru v Bratislave. ISSN 1335-1370. Roč. 28, č. 3 (2020), s. 164-179.
40. Budúcnosť odbornej prípravy príslušníkov pohraničnej stráže. Dostupné z WWW: frontex.europa.eu
41. Prístup k právu Európskej unie. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu>
42. Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru – Hraničná polícia – Agentúra Frontex – nariadenia, príručky a odporúčania. Dostupné z WWW: <https://info.minv.sk/pz/uhcp/hranicnapolicia>
43. Finančná správa (2023). *Informácie ku Ukrajine*. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: https://www.financnasprava.sk/sk/obciana/clo/zakazy-a-obmedzenia/_1#InfoUA.
44. FIOT, D., CULLMAN, L. (eds.) (2022). *Yearbook of European Security*. Paris: EU Institute for Security Studies. 204 s. ISBN 978-92-9462-141-2.
45. FITZGERALD, D. S. (2020). *Remote control of migration: Theorising territoriality, shared coercion, and deterrence*. *Journal of Ethnic and Migration Studies*. Dostupné z WWW: <https://doi.org/10.1080/1369183X.2020.1680115>.
46. *Foreign and Security Policy. European foreign and security policy*. [online]. 10.2.2023. [cit.20.09.2023]. Dostupné z WWW: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/foreign-and-security-policy_en.
47. FOXNEWS [online]. [cit. 2.5. 2016] Dostupné z: <https://www.foxnews.com/politics/surge-of-syrian-refugees-into-us-stirs-security-concerns>.
48. Frontex is born. [online]. [cit. 2023-25-08]. Dostupné z WWW: <https://frontex.europa.eu/about-frontex/who-we-are/tasks-mission/>.
49. FUKUYAMA, F. (1992). *The End of History and the Last Man*. New York: Free Press. 418 s. ISBN 978-0-02-910975-5.
50. GREGA, M., ŽENTEK, M., NEČAS, P. (2020). Security Threats Versus New Areas and Approaches of the Cyber Synthetic Environment. In: Fabián, K. – Beňuška, T. (eds.): *Analysis of Social Network Security. Threats in the Cyberspace*, 2020, s. 172-233. Krakov: University of Public and Individual Security „Apeiron” in Krakow. ISBN 978-83-64035-70-8.
51. GULLOVÁ, S. (2013). *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. Vyd. 3. Praha: Grada Publishing. 335 s. ISBN 978-80-247-4418-6.
52. HAER, R., HECKER, T., Recruiting Refugees for Militarization: The Determinants of Mobilization Attempts, *Journal of Refugee Studies*, zväzok 32, číslo 1, marec 2019, strany 1–22, <https://doi.org/10.1093/jrs/fey002>.
53. HEYWOOD, A. (2005). *Politická teorie*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, ISBN 80-86661-41-4, 335 s.
54. HOWORTH, J. (2014). *Security and Defence Policy in the European Union (The European Union Series, 61)*. London: Red Globe Press. 320 s. ISBN 02-3036-235-4.
55. HUNTINGTON, S. P. (2008). *Třetí vlna: demokratizace na sklonku dvacátého století*. Brno: CDK, 2008, ISBN 978-80-7325-156-7.
56. CHRENŠŤ, J., NESVADBA, A. (2020). *Právo Európskej únie*, 1.vydanie, Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2020. 338 s. ISBN 978-80-8054-867-4.

57. IDNES [online] [cit.31. 12. 2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/migrace-pres-dvacet-tisic-zadrzenych-kontroly-na-hranicich-syrie-cesko-tranzitni-zeme.A221213_212654_domaci_van.
58. IVANČÍK, R. (2022). Bezpečnostná a obranná politika Európskej únie v kontexte konfliktu na Ukrajine. In: *Medzinárodné vzťahy*, 2022, roč. 20, č. 4, s. 373-388. ISSN 1339-2751. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: https://fmv.euba.sk/www_write/files/dokumenty/veda-vyskum/medzinarodne-vztahy/archiv/2022/4/mv_2022_4373-388_ivancik.pdf.
59. IVANČÍK, R. (2023). Prinesie ruská agresia na Ukrajine transformáciu bezpečnostnej a obrannej politiky Európskej únie? In: *Almanach – aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky*, 2023, roč. 18, č. 1, s. 5-16. ISSN 1339-3502. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: https://fmv.euba.sk/www_write/files/dokumenty/veda-vyskum/almanach/almanach_1_2023.pdf.
60. IVANČÍK, R., NEČAS, P. (2019). *Terorizmus: Globálna bezpečnostná hrozba*. Ostrava: Key Publishing, 2019. 163 s. ISBN 978-978-80-7418-319-5.
61. JURČÁK, V. (2013). Asymetrické hrozby v bezpečnostnom prostredí 21. storočia. In: *Bezpečnostné fórum 2013 – zborník vedeckých prác z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Banská Bystrica: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela, 2013, s. 614-623, ISBN 978-80-557-0497-5.
62. KAVAN, Š. (2020). *Ochrana človeka a spoločnosti – vývoj vzdelávania v bezpečnostných témach*. 1. vyd., Praha: NLN, 2020. 271 s. ISBN 978-80-7422-753-0.
63. KAVAN, Š. (2020). *Ochrana človeka a spoločnosti – vývoj vzdelávania v bezpečnostných témach*. 1. vyd., Praha: NLN, 2020. 271 s. ISBN 978-80-7422-753-0.
64. KAVAN, Š., BUZALKA, J., METEŇKO, J. (2014). *Bezpečnosť spoločnosti v podmienkach Európskej únie*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálnych štúdií, 2014. 179 s. ISBN 978-80-87472-72-9.
65. KAZANSKÝ, R. (2015). *The Theory of Conflict*. Banská Bystrica: Belianum – Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, 2015. 208 s. ISBN 978-80-557-0970-3.
66. Key documents and legislation on VIS. [online]. [cit. 2023-28-09]. Dostupné z WWW: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/visa-information-system/key-documents-and-legislation-vis_en.
67. KLIKOVÁ, C., KOTLÁN, I. (2019). *Hospodárska a sociálna politika*. 5. vydání. Ostrava: Vysoká škola sociálne správni. ISBN 978-80-87291-23-8.
68. KOLLÁR, D. (2022). Dezinformácie ako kľúčová bezpečnostná výzva súčasnosti v kontexte rusko-ukrajinského konfliktu. *Politické vedy*, roč. 25, 2022, č. 3. ISSN 1335-2741, s. 87–109.
69. KOLLÁR, D., KAZANSKÝ, R. (2015). Vybrané aspekty a nástroje krízového manažmentu Európskej únie. In: *Národná a medzinárodná bezpečnosť 2015 - zborník vedeckých a odborných prác zo 6. medzinárodnej vedeckej konferencie*. Liptovský Mikuláš: Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, 2015, s. 266-272, ISBN 978-80-8040-515-1.
70. KOPEČ, K. (2022). Migration of Ukrainian citizens to Poland caused by Russia's invasion of Ukraine in 2022. *Journal of Geography, Politics and Society*, vol. 12, no. 4, pp. 42-51. ISSN 2084-0497. DOI 10.26881/jpgs.2022.4.05.
71. KOUDELKA, Z. (2016). *Mezinárodní konflikty a bezpečnost státu*. Ostrava: Key Publishing, 2016. 74 s. ISBN 978-80-7418-264-8.
72. KOYTAK, H. Z., CELIK, M. H. (2023). A Text Mining Approach to Determinants of Attitude Towards Syrian Immigration in the Turkish Twittersphere. *Social Science Computer Review*, 41(2), 608–625. <https://doi-org-1szibz7ie007e.erproxy.cvtisr.sk/10.1177/08944393221117460>
73. KURT, G., ILKKURSUN, Z., JAVANAKHT, A., UYGUN, E., KARAOGLAN-KAHILOGULLARI, A., ACARTURK, C., The psychological impacts of COVID-19 related stressors on Syrian refugees in Turkey: The role of resource loss, discrimination, and social support, *International Journal of Intercultural Relations*, Volume 85, 2021, Pages 130-140, ISSN 0147-1767, <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2021.09.009>. (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0147176721001462>).
74. LACA, N. (2022). Činnosť agentúry Frontex a Úradu hraničnej a cudzineckej polície v procese získavania a výmeny informácií. In: LACA, N., RUBISOVÁ, I. 2022. *Dezinformácie a právo (úlohy a postavenie bezpečnostných zložiek)*. Zborník príspevkov. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, s. 251, ISBN 978-80-8054-964-0.
75. LAČNÝ, M. (2017). Mutual Trade and Cross-Border Economic Interaction of Ukraine and Slovak Republic. In: *Journal of Economic Development, Environment and People*, Vol. 6, No. 3 (2017), s. 92 - 102.
76. LEŠANIČOVÁ, A., SZAJKÓOVÁ, D., *Stály zbor Európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (agentúry Frontex) The standing corps of the European Border and Coast Guard Agency (Frontex agency)*. In: Quo vadis Schengen? Zborník príspevkov. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, s. 116, ISBN 978-80-8054-994-7.

77. LOUŽEK, M. (2017). *Evropská integrace z pohledu teorie veřejné volby*. Praha: Nakladatelství Karolinum. 205 s. ISBN 978-80-246-3064-9.
78. MAJCHÚT, I. (2018). Súčasný bezpečnostný aspekt. In: *Národná a medzinárodná bezpečnosť 2018 – zborník vedeckých a odborných prác z 9. medzinárodnej vedeckej konferencie*. Liptovský Mikuláš: Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, 2017, s. 233-241, ISBN 978-80-8040-568-7.
79. MARCZYOVÁ, K. (2016). Migrácia a jej dosah na právny status jednotlivca. In: Marczyová, K., Medelský, J., Odler, R. a kol. *Aktuálne problémy migrácie v Európe a jej ľudskoprávna dimenzia*. 2016. Praha Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta. 400 s. ISBN 978-80-87975-50-3.
80. MARUŠIAK, J. (2015). *EÚ sa začala správať ako geopolitický aktér z domútenia*. [online]. 15.11.2015. [cit.10.09.2023]. Dostupné z WWW: <https://www.teraz.sk/zahranicie/marusiak-eu-sa-zacala-spravat-ako-akter-/152955-clanok.html2>.
81. MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND. (2022). *IMF Executive Board Approves USD 1,4 Billion in Emergency Financial Support to Ukraine* [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2022/03/09/pr2269-ukraine-imf-executive-board-approvesusd-billion-in-emergency-financing-support-to-ukraine>.
82. MEŽDEJOVÁ, K. (2018). Prezentácia bezpečnostno-právnej terminológie vo výučbe cudzieho jazyka. In: Klaudia Marczyová, Jozef Medelský eds. *Polícia ako garant bezpečnosti*, zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, Akadémia PZ v Bratislave, 2018, 488 s. ISBN 978-80-8054-751-6.
83. MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU ČR. *Exportní strategie ČR 2023–2033*. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky. (2023). [cit. 2023-09-08]. Dostupné z WWW: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podpora-exportu/exportni-strategie/exportni-strategie-cr-2023-2033--276506/>.
84. MINISTERSTVO VNÚTRA. (2023), *Prekračovanie štátnej hranice* [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://www.minv.sk/?hranicne-priechody-1>.
85. MINISTERSTVO VNÚTRA. (2023), *Schengenské hranice a cestovanie* [cit. 2023-09-11]. Dostupné z WWW: <https://www.minv.sk/?schengenske-hranice-a-cestovanie>.
86. MVČR (2023). *Statistika v souvislosti s válkou na Ukrajině – archiv. Červenec 2023*. [online]. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2023. [cit. 2023-07-13]. Dostupné z WWW: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistika-v-souvislosti-s-valkou-na-ukrajine-archiv.aspx>.
87. *Nariadenie (EÚ) 2017/2226* [online]. [cit. 2023-28-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R2226>.
88. *Nariadenie (EÚ) 2018/1240*. [online]. [cit. 2023-28-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1240>.
89. *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2019/1896 z 13. novembra 2019 O EURÓPSKEJ POHRANIČNEJ A POBREŽNEJ STRÁŽI A ZRUŠENÍ NARIADENÍ (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624*.
90. *Nariadenie ministra vnútra SR o zahraničnej jednotke č. 164/2020*.
91. *Návrh Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/399, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice* [online]. [cit. 2023-26-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0891>.
92. NEČAS, P., KOLLÁR, D. (2018). Bezpečnostná stratégia EÚ jej význam pre sektorovú bezpečnosť. In: *Medzinárodné vzťahy 2018: Aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky – zborník príspevkov z 19. medzinárodnej vedeckej konferencie*. Bratislava: Ekonomická univerzita, Fakulta medzinárodných vzťahov, 2018, s. 519-529, ISBN 978-80-225-4602-7.
93. NEČAS, P., KOLLÁR, D. (2021). Cyber Security and Information Protection on the Transnational Level. In: *Security Forum 2021 – zborník vedeckých prác*. Banská Bystrica: Interpolis, 2021, roč. 14, s. 258-267, ISBN 978-80-973394-5-6.
94. NOVOTNÁ, T. (2017). The EU as a Global Actor: United We Stand, Divided We Fall. *Journal of Common Market Studies*, Vol. 55, No. 4, pp. 177–191, <https://doi.org/10.1111/jcms.12601>.
95. *Number of international tourist arrivals worldwide from 2005 to 2022, by region* [online]. [cit. 2023-29-09]. Dostupné z WWW: <https://www.statista.com/statistics/186743/international-tourist-arrivals-worldwide-by-region-since-2010/>.
96. NYE, J. (1990). Soft Power. *Foreign Policy*, No. 80, Autumn 1990, pp. 153-171, ISSN 0015-7120.
97. OBOKATA, T., PAYNE, B. (2017). *Transnational Organised Crime*. London: Routledge, 2017. 162 s. ISBN 978-1-13893-450-4.
98. *Od Schengenského informačného systému (SIS I+) k Shengenskému informačnému systému druhej generácie (SIS II)*. [online]. [cit. 2023-28-08]. Dostupné z WWW:

- http://publications.europa.eu/resource/cellar/8350112a-56ee-4930-9e69-2a475a182009.023.02/DOC_1
99. OECD (2023), *ODA levels in 2022 – preliminary data Detailed summary note*. [cit. 2023-09-11]. Dostupné z WWW: <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/ODA-2022summary.pdf>
100. POSPÍŠIL, I. a kol. (2013). *Demokratizace a lidská práva z pohledu mezinárodních vztahů*. In: Holzer, J., Molek, P. a kol.: *Demokratizace a lidská práva. Středoevropské pohledy*. Praha: SLON, s. 136-149, ISBN 978-80-7419-159-6.
101. RADA EURÓPSKEJ ÚNIE. (2019). Report by the High Representative/Vice-President of the Commission / Head of the European Defence Agency on interactions, linkages and coherence among EU defence initiatives. In *Council of the European Union*, 2019. [online]. [cit. 2023-09-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017D2315>.
102. RAIK, K., JÄRVENPÄÄ, P. (2017): *A New Era of EU-NATO Cooperation: How to Make the Best of a Marriage of Necessity*. Washington: Center for Transatlantic Relations, 2017. 25 s. ISBN 978-0-99077-210-1.
103. RAWLS, J. (1994). *Teorie spravedlnosti*. Praha: Victoria Publishing, 1994, ISBN 80-85605-89-9. Dostupné online: https://d11.cuni.cz/pluginfile.php/1154614/mod_resource/content/1/Rawls%2C%20Teorie%20spravedlnosti%20.pdf [6. 10. 2023].
104. *Revision of the Schengen Borders Code*. [online]. [cit. 2023-26-09]. Dostupné z WWW: <https://www.europarl.europa.eu/legislative-train/theme-promoting-our-european-way-of-life/file-revision-of-the-schengen-borders-code>.
105. ROŽŇÁK, P. (2020). Soudobý vývoj bezpečnostního prostředí. In: *Národní a mezinárodní bezpečnost 2020 – zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Liptovský Mikuláš: Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, 2020, s. 401-409, ISSN 978-80-8040-589-2.
106. SANER, R., YIU, L. (2003). *International Economic Diplomacy: Mutations in Post-Modern Times*. Netherlands Institute of International Relations Clingendael. 2003 [cit. 2023-09-08]. Dostupné z WWW: <http://www.diplomacydialogue.org/images/files/20030109-DP-DSP.pdf>.
107. SCOTT, J. (2011). Borders, Border Studies and EU Enlargement. In: WASTL-WALTER, D. (ed.) *The Ashgate Research Companion to Border Studies* Burlington, Ashgate Publishing Company, 2011, s. 180.
108. SHEVCHUK, S. (2020). *European Strategic Autonomy: Towards Deeper EU-NATO Cooperation*. Brugge: College of Europe, 2020. 63 s. ISBN 978-1-61499-943-0.
109. SIRIOS EN ESPAÑA. PADRÓN MUNICIPAL 2022, CIFRAS DE POBLACIÓN. [online]. [cit. 20.04.2022] Dostupné z: <https://epa.com.es/padron/sirios-en-espana/>.
110. SIRIOS RESIDENTES EN ESPAÑA. MAPA DE DISTRIBUCIÓN. PADRÓN 2023[online]. [cit. 2023] Dostupné z: <https://padron.com.es/sirios-en-espa%C3%B1a/>.
111. SKÁLA, M. (2023). Můžou Ukrajinci představovat bezpečnostní riziko pro Česko? [online]. Praha: Česká justice, 2023, 3.7.2023 [cit. 2023-07-19]. Dostupné z WWW: <https://www.ceska-justice.cz/blog/muzou-ukrajinci-predstavovat-bezpecnostni-riziko-pro-cesko/>.
112. *Slovensko podporilo návrh na reformu Kódexu schengenských hranic*. [online]. [cit. 2023-26-09]. Dostupné z WWW: <https://www.minv.sk/?tlacove-spravy-1&sprava=slovensko-podporilo-navrh-na-reformu-kodexu-schengenskych-hranic>.
113. SOPKOVÁ, P., JAKABOVIČ, Š. (2020). Finančná správa ako neoddeliteľná súčasť štátnych bezpečnostných zložiek SR, In: *Zborník vedeckých prác Manažérstvo bezpečnosti*, Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, Vydavateľstvo Michala Vaška Prešov, s. 111-116, ISBN:9778-80-89282-68-5.
114. SOUKUP, J. a kol. (2010). *Makroekonomie: moderní přístup*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-219-2.
115. *Speech by President Charles Michel at the plenary session of the European Economic and Social Committee*. [online]. 18.05.2022. [cit. 27.09.2023]. Dostupné z WWW: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/05/18/discours-du-president-charles-michel-lors-de-la-session-pleniere-du-comite-economique-et-social-europeen/>.
116. *State of the Union Address by President von der Leyen*. [online]. 13.09.2023. [cit. 27.09.2023]. Dostupné z WWW: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426. *Standing corps*. [online]. [cit. 2023-25-08]. Dostupné z WWW: <https://frontex.europa.eu/about-frontex/standing-corps/standing-corps/>.
117. ŠLOSARČÍK, I. (2020). *Právní a politický rámec Evropské unie*. 5. vydanie, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. 460 s. ISBN 978-80-7598-624-5.
118. *Správa o stave Schengenu za rok 2023*. [online]. [cit. 2023-28-09]. Dostupné z WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023DC0274>.
119. ŠTOURAČOVÁ, J. (2008). *Ekonomická diplomacie České republiky*. Vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 249 s. ISBN 978-80-86946-71-9.

- 120.ŠTOURAČOVÁ, J. a kol. (2012). *Proměny ekonomické diplomacie v ČR a ve světě*. Praha: Professional Publishing, 2012. 254 s. ISBN 978-80-7431-081-2.
- 121.ŠVEC, J. (2021). On the Problems of the Limitation of Individual Freedom in the Context of the History of Selected Authors of Social Liberalism. *Filozofia*, 76, vol. 8, pp. 624-635, ISSN 2585-7061.
- 122.*The Strategic Compass of the European Union* [online]. 22.03.2022. [cit.22.09.2023]. Dostupné z WWW: <https://www.strategic-compass-european-union.com/>.
- 123.*The third joint EU-NATO declaration*. [online]. 09.02.2023. [cit.18.09.2023]. Dostupné z WWW: <https://epthinktank.eu/2023/02/09/the-third-joint-eu-nato-declaration>.
- 124.TOCCI, N. (2017). From European Security Strategy to the EU Global Strategy: Explaining the Journey. *International Politics*, Vol. 54, No. 4, pp. 487-502, DOI:10.1057/s41311-017-0045-9.
- 125.TOMÁŠEK, R. (2019). Aktuálne bezpečnostné hrozby. In: *Národná a medzinárodná bezpečnosť – zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie*. Liptovský Mikuláš: Akadémia ozbrojených síl generála M. R. Štefánika, 2019, s. 483-492, ISBN 978-80-8040-582-3.
- 126.TOWNSHEND, C. (2018). *Terrorism: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2018. 165 s. ISBN 978-0-1988-0909-8.
- 127.TSOURAPAS, G., ZARTALLOUDIS, S. (2022). *Leveraging the European Refugee Crisis: Forced Displacement and Bargaining in Greece's Bailout Negotiations*. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 60: 245-263. <https://doi.org/10.1111/jcms.13211>.
- 128.TURNBULL, J., BEDRETTIN, Y., AKAYOGLU, S., UZUM, B., LATISHA, M., *Teacher candidates' ideological tensions and covert metaphors about Syrian refugees in Turkey: Critical discourse analysis of telecollaboration*, *Linguistics and Education*, Volume 69, 2022, 101053, ISSN 0898-5898, <https://doi.org/10.1016/j.linged.2022.101053> (<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0898589822000419>)
- 129.UNHCR (2016). „Uprchlíci“ a „migranti“ [online]. UNHCR, 2016, 5.9.2016 [cit. 2023-07-19]. Dostupné z WWW: <https://www.unhcr.org/cz/365-cznews2016uprchlici-a-migranti-html.html>.
- 130.UNHCR (2023). *Internally Displaced Persons (IDP)* [cit. 2023-09-12]. Dostupné z WWW: <https://www.unhcr.org/ua/en/internally-displaced-persons>.
- 131.*Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. marca 2021*.

- 132.Úrad pre koordináciu humanitárnych záležitostí pri OSN (2023), *Situation report and Ukraine humanitarian response plan, February 2023*, s 51 [cit. 2023-09-15] Dostupné z WWW: <https://reports.unocha.org/en/country/ukraine>.
- 133.VAN BERGEIJK, P. A. G., MOONS, S. J. V. (2018). *Research Handbook on Economic Diplomacy: Bilateral relations in a Context of Geopolitical Change*. EDWARD ELGAR Publishing. ISBN 978-1-78471-083-5.
- 134.WALTZ, K. N. (2010). *Theory of International Politics*. Long Grove: Waveland Press, 2010. 256 s. ISBN 0-07-554852-6.
- 135.*What is ETIAS*. [online]. [cit. 2023-28-09]. Dostupné z WWW: https://travel-europe.europa.eu/etias/what-etias_en.
- 136.Zákon č. 404/2011 o pobyte cudzincov a o zmene a dopl. n.z.
- 137.ZUBER, C. I. (2022). *Ideational Legacies and the Politics of Migration in European Minority Regions*. Oxford : Oxford University Press. 178 s. ISBN c978-0-19-284720-1.
- 138.Ženevský dohovor, *Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí SR 319/1996 Z.z.*